

A Hagyományos Kínai Orvoslás (HKO) hívei mindig hangsúlyozták, hogy az érzelmi állapot nagymértékben meghatározza egészségünket, az érzelmi élet a fizikaitól elválaszthatatlan. Öt olyan állapotot különböztetünk meg, amelyek különösképpen hatnak a testre. Ilyenek: az öröm; a harag; a szomorúság és aggodalom; a töprengés; végül a félelem és ijedtség. Természetesen ezek az érzelmek önmagukban még nem kórosak, egészséges személyeknél is előfordulnak. Baj akkor van, ha bármelyik eluralkodik rajtunk, hosszú időn keresztül képtelenek vagyunk megszabadulni tőle, vagy ha hirtelen, elemi erővel támadnak. Akut és krónikus lelki egyensúly zavarról beszélhetünk, melyek eredménye szervi betegségtünetekben nyilvánul meg. Fordítva is igaz a dolog; a belső bajok gyakran és típusosan társulnak kiegyensúlyozatlan érzelmi állapotokhoz. Az öt érzelem kölcsönhatásban van az öt Yin szervvel: az öröm a Szívvel, a harag a Májjal, a szorongás és aggodalom a Tüdővel, a töprengés a Léppel, a félelem és ijedtség pedig a Vesével.

Az első részben az öröm és a Szív működési kör kapcsolatát részletezem. A túlzásba vitt öröm szétszórt Qi-hez vezet, mely zavaros gondolkodást, szélsőséges megnyilvánulásokat, a legsúlyosabb esetekben múló vagy maradandó elmezavart is eredményezhet. Gondoljunk például a nagy boldogságban eltöltött esték utáni hajnali "diszkóbalesetekre". Nekem egyik ötvenes éveim végén járó páciensem szavai jutnak eszembe: " Ugyanúgy érzem magam, mint húszéves koromban. Akkor is, most is a 25 és 35 év közötti lányok, asszonyok ejtenek rabul. Az érzés gúzsba köt, meggyötör. Két megoldás kínálkozik: vagy nagyon közel kerülni, vagy a múló időben bízni. Ha csak egy picit fényt látok, beindulok. Elég egyetlen biztató mondat, egy rám ragyogó szempár és vagy a földöntúli boldogság, vagy a földbe tipró szomorúság a végeredmény". A témát találóan és szívbe markolóan dolgozza fel az Ámbár tanár úr című film, mely az ötven év körüli Baradlay Romeo tanár úr és a végzős gimnazista: Timea (aki lehetne Júlia, Mária, Atina vagy éppen Ágika...) szerelméről szól. A fülig szerelmes Romeo próbálja kordában tartani szívszorító érzéseit, de a lány szájából elhangzó néhány félreérthető mondat és egy levél lánggra lobbantja, s felborítja addigi, aránylag kiegyensúlyozott életét. Alvászavar, láz, pokol és a képzelt mennyország jut osztályrészéül.

Orvos legyen a talpán, aki ilyenkor segíteni tud. Ha a Hagyományos Kínai Orvoslást ismeri, könnyebben tud eligazodni. A Szív és a társult működési körök egyensúlyi zavaraként kell kezelni az esetet, s párkapcsolati problémáról lévén szó, mindkét felet érdemes bevonni a gyógyítás folyamatába, mert ha a kazal lánggra lobbant, az első és legfontosabb a tűz oltása, de a "gyújtogató" felelősségéről se feledkezzünk el.